

Jarda Novák (1964 - †2016)

Dne 1. července 2016 měl začínat jeden z našich letošních dětských pionýrských táborů. Nezačal.

Dne 1. července 2016 zemřel hlavní vedoucí tohoto tábora pan Jaroslav Novák.

Je to ironie nebo hořký osud, ale možná, že tak mají končit opravdu velcí lidé. Odcházet na vrcholu. Jarda takovým velikánem v činnosti, které ve svém životě obětoval velmi mnoho, opravdu byl.

Narodil se před 52 lety. Po vyučení a vojně si bere na starost oddíl pionýrů v hornobřízské základní škole. Oddíl nese jméno Větrník a je zaměřen především na turistiku. Změnil se režim, ideologie, systém dětských volnočasových organizací, vznikl samostatný Pionýr dnešního typu, ale Větrník s Jardou v čele přetrval. Je to až k neuvěření, ale letošní rok tento oddíl slaví 30 let své existence.

Jarda nezůstal pouze u celoroční oddílové schůzkové činnosti. Víkendy trávil na výletech. S železnou pravidelností se podílel na pořádání letních stanových i turistických putovních táborů. Po čase se dostal do vedení Pionýrské skupiny Horní Bříza, která i díky jeho úsilí přežila svoji transformaci z původně ideologicky obarvené PO SSM do nezávislé dětské organizace. Na tomto místě je vhodné připomenout, že málokterá dětská organizace (včetně Junáka) dokázala v Horní Bříze přežít výkyvy nezájmu dětí o členství nebo naopak nedostatek vedoucích. Mimo práce na oddíle a na mateřské skupině se Jarda jistou dobu pohyboval i v krajském a republikovém vedení polistopadového Pionýra.

Vedoucí dětských kolektivů nebývají moc známí lidé, jejich mravenčí práce nese, pokud o nich lze vůbec hovořit, výsledky pomalu. Bylo by však zajímavé zjistit, kolik dětí či dospělých (krom zcela nově přistěhovaných) bylo lehce či hlouběji zasaženo Jardovou činností nebo alespoň jejím nepřímým vlivem. Kolik dětí se zúčastnilo pohádkového lesa na MDD, kolik dětí chodilo do oddílů a jezdilo na tábory, které vedl Jarde, jeho spolupracovníci anebo jeho odchovanci. Kolik turistů šlapalo kilometry na Hornobřízském puchýři. Kolik dospělých jelo na poznávací zájezdy, které v poslední době v rámci své cestovní agentury pořádal ... Možná by bylo snazší zjistit, kolika lidem v Horní Bříze jméno Jarde Novák, Větrník, Pionýrská skupina Horní Bříza a Pionýr vůbec nic neříkají.

Za každým člověkem zůstává kus odvedené práce. V Jardově případě jsou to desetitisíce hodin strávených při práci v mimoškolní zájmové činnosti, tisíce pravidelných oddílových schůzek, stovky víkendových výletů, desítky letních i zimních táborů. Ač sám neřidič, měl procestovanou Českou republiku a přilehlé zahraničí jako málokdo a s ním cestovali i všichni ostatní.

A ještě jednu podstatnou věc stihl vykonat. Věc, na které v minulosti ztroskotávala i mocná impéria. Stihl vychovat své nástupce. Ne jednu generaci, ale několik. Proto my, jeho dědicové, v tuto chvíli přebíráme uprázdněné kormidelní kolo a s lodí nazývající se Pionýrská skupina Horní Bříza poplujeme dál. Možná, že v září již nebude otevřen oddíl Větrník, ale jsou pro děti připravené jiné oddíly, které budou fungovat po celý rok. Na podzim proběhne tradiční závod Na vlastní pěst, v zimě turnaj ve hře ringo a na jaře turistický pochod Hornobřízský puchýř. JarDA Novák byl sice doyenem našeho spolku, ale nikdy nebyl osamocený. Vždy nás byla parta, která byla ochotna dětem i dospělým nabídnout pestrý program.

Odešel velký vedoucí, organizátor, turista, pionýr. Odešel, ale činnost, která jej naplňovala, nekončí. Možná někdy v budoucnosti, ale dnes ještě ne. Kdo by si mohl přát víc.

Jarda byl člověkem, který kopal studny, aby z nich jiní mohli pít.

Čest jeho památce.

Radek Houška